

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

Кафедра філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та лікувальної роботи

_____ Василь ПОГОРІЛИЙ

« ____ » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

«Практична граматика англійської мови»

2026 рік

Робоча програма з вибіркової дисципліни **«Практична граматика англійської мови».**

„ ...” серпня 2026 року 25 с.

Розробник: доцент ЗВО Лілія Бірецька

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філології

Протокол від “ ____ ” _____ 20 ____ року № ____

Завідувач кафедри філології

Професор ЗВО _____

Володимир СУПРУН

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

Схвалено методичною радою загальноосвітніх та загальнотеоретичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за напрямом підготовки: I-III рівня вищої освіти.

Протокол від. “ ____ ” _____ 20 ____ року № ____

“ ____ ” _____ 20 ____ року

Голова _____

Анатолій КОРОЛЬ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «**Практична граматика англійської мови**» (курс за вибором) складена для I-III рівня вищої освіти.

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «**Практична граматика англійської мови**» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців вищої освіти I-III рівня вищої освіти. Програма дисципліни «Практична граматика англійської мови» є вибірковим компонентом (ВК) освітньо-професійної програми, розрахована на 3 кредити, які здобувачі освіти засвоюють впродовж на період навчання.

Основними завданнями програми з навчальної дисципліни «Практична граматика англійської мови» є формування професійної комунікативної компетентності, оволодіння медичною термінологією, розвиток навичок спілкування з пацієнтами та колегами, розуміння автентичних джерел іноземною мовою для роботи, навчання та міжнародного обміну досвідом.

Предметний напрямок програми орієнтований на отримання знань з медичної англійської мови, оволодіння греко-латинськими медичними терміноелементами та розуміння їх структури; вміння пояснювати складні медичні діагнози пацієнтам; вдосконалення професійного читання, а саме робота з автентичними медичними текстами, статтями та інструкціями; розуміння вимови специфічних назв ліків та діагнозів та вміння спілкуватися іноземною мовою як в усній так і в письмовій формі. Дисципліна спрямована на набуття студентом прагматичної компетенції в галузі лінгвістики.

Практичні навички, які можна здобути, можлива сфера їх застосування

Практичне значення курсу: набути практичних навичок та умінь у сфері граматики англійської мови, а також засвоїти теоретичні знання з дисципліни.

Мета навчальної дисципліни набути, систематизувати та поглибити знання граматики сучасної англійської мови; удосконалити навички їх застосування на письмі та в усному мовленні як основи для роботи фахового спеціаліста.

Завдання вивчення навчальної дисципліни - навчитися правильному граматичному оформленню висловлювання; виробити мовленнєві навички

згідно з нормами сучасної англійської мови; вивчити різноманітні граматичні конструкції, які реально зустрічаються в повсякденному мовленні, медичних випадках, англійській літературі, матеріалах конференцій, симпозіумів, практикумів.

Робоча програма складена на основі:

«Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова»;

[«Положення про порядок та умови обрання вибіркової дисципліни у ВНМУ ім. М.І. Пирогова»](#)

Вибіркова дисципліна «Практична граматики англійської мови» забезпечує досягнення таких загальних (ЗК) компетентностей:

ЗК1. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Форма підсумкового контролю – залік

1. Опис вибіркової дисципліни

«Практична граматики англійської мови»

Програма навчальної дисципліни «Іноземна мова» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, в) самостійна робота здобувачів.

Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки здобувачів визначається за допомогою методів усного контролю (монологічне мовлення, відповіді на питання, читання тексту, бесіда) та методів письмового

контролю (письмовий переклад текстів, наукових статей).

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі заліку.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є лексичний та граматичний матеріал з іноземної мови, необхідний для розвитку лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагматичних компетенцій відповідно до рівня B2.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни є набути, систематизувати та поглибити знання граматики сучасної англійської мови; удосконалити навички їх застосування на письмі та в усному мовленні як основи для роботи фахового спеціаліста, розвиток іншомовної компетенції здобувачів освіти у галузі професійного спілкування, яка дозволяє майбутнім фахівцям ефективно взаємодіяти англійською мовою в контексті їхньої професійної діяльності.

2.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни:

- навчитися правильному граматичному оформленню висловлювання;
- виробити мовленнєві навички згідно з нормами сучасної англійської мови;
- вивчити різноманітні граматичні конструкції, які реально зустрічаються в повсякденному мовленні, англійській фаховій літературі, матеріалах преси;
- розвиток умінь використання професійної лексики, розвиток вміння працювати з науковою літературою;
- розвиток комунікативних навичок.

Практичне значення курсу: набути практичних навичок та умінь у сфері граматики англійської мови, а також засвоїти теоретичні знання з дисципліни.

2.3. Компетентності та результати навчання вибіркової дисципліни «Практична грамика англійської мови» забезпечує досягнення таких загальних (ЗК)

ЗК1. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН1. Вільно спілкуватися англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

ПРН2. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПРН 3. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.

ПРН 4. Використовувати інформаційно- комунікаційні технології для пошуку, аналізу, обробки та представлення інформації англійською мовою.

ПРН 5. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

ПРН 6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. Програмні результати (ПР) та уміння (ПРУ) успішного засвоєння змісту даної дисципліни: вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями іноземною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації; знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності; знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності; використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Результати навчання для дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні:

- знати: всі часові форм дійсного способу, пасивний стан, модальні дієслова, непряму мову та типи питань; граматичний матеріал дисципліни: артикль, іменник; множина іменників латинського і грецького походження; прикметник, аналітичні і синтетичні способи утворення ступенів порівняння прикметників та прислівників, займенник, числівник, дієслово, допоміжні дієслова, модальні дієслова та їх еквіваленти, група неозначених часів, група тривалих часів, група

перфектних часів, група доконано-тривалих часів, активний і пасивний стани, дійсний і наказовий способи дієслова, сполучник, узгодження часів;

- фундаментальний іншомовний лексичний матеріал, пов'язаний зі сферою професійної діяльності;
- лексику на загальні теми;
- основні терміни, що відносяться до тем змістових модулів;
- правила словотвору;
- терміни та терміноелементи греко-латинського походження;
- стратегії читання фахового тексту;
- способи та засоби реферування та анотування необхідного матеріалу з іншомовного фахового тексту;
- словники та ресурси для перекладу;
- способи перекладу з іноземної мови на рідну та навпаки;
- принципи, за якими висловлювання організуються й укладаються;
- стилі спілкування;
- форми ввічливості;
- принципи та стратегії професійної комунікації.

Вміти:

- 1) диференціювати всі відтінки значень зазначених граматичних структур;
- 2) вживати визначені граматичні структури в мовленні відповідно до вимог комунікативної ситуації;
- 3) будувати граматично правильне речення (висловлювання, мінітекст) на письмі та усно; написати орфографічно та граматично правильне повідомлення;
- 4) розрізняти граматичні помилки у мовленні інших студентів, виокремлювати їх, аналізувати та виправляти;
- 5) здійснювати аналіз тексту (статті) з точки зору його граматичних особливостей для адекватного розуміння та інтерпретації тексту реалізувати засвоєний лексико-граматичний матеріал у формі усних та письмових повідомлень;
- 6) вести дискурс на ситуативно зумовлену тематику;
- 7) утворювати синтаксичні конструкції, використовуючи релевантні граматичні категорії та моделі;
- 8) застосовувати загальну і наукову лексику при виконанні когнітивних завдань;
- 9) використовувати знання, отримані на заняттях із фундаментальних медичних дисциплін і латинської мови в процесі вивчення іншомовних

- термінів;
- 10) використовувати знання іноземної мови за ситуативно зумовлених обставин: скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя;
  - 11) демонструвати професійні знання у навчальних ситуаціях;
  - 12) розпізнавати та аналізувати граматичні явища та моделі, включати їх в активне спілкування;
  - 13) поєднувати знання фундаментальних медичних дисциплін та загальні знання під час дискусій іноземною мовою на професійну тематику;
  - 14) володіти засобами перевірки достовірності та коректності даних на професійну тематику;
  - 15) володіти засобами пошуку інформації, демонструвати навички обробки та аналізу отриманої інформації;
  - 16) створювати усну та письмову презентацію іноземною мовою за спеціальністю.

Методи навчання у процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студенто-центричного навчання; проектна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни структурована на 3 модулі, до складу якого входять блоки змістових модулів

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 1 кредит ЄКТС.

Модуль 1: 90 годин, 3 кредити

Опис навчального плану з дисципліни (денна форма навчання)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин	СРС	Рік навчання	Вид контролю	
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних			

		Лекцій	Практичних			
	90 годин/ 3 кредит	14	16	60		
Модуль № 1. Змістових модулів: 3	90 годин/ 3 кредит	14	16	60		ПК - залік

Опис навчального плану з дисципліни (заочна форма навчання)

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин		СРС	Рік навч ання	Вид контр олю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних			
		Лекцій	Практичних		
	90 годин/ 3 кредити	4	6	80	
Модуль № 1. Змістових модулів: 3	90 годин/ 3 кредити	4	6	80	ПК- залік

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 33,3 %, СРС – 66,7 %.

Аудиторне навантаження становить 11,11%, СРС – 88,89% (заочна форма)

Дидактична карта навчальної дисципліни

Теми практичних занять

Назва змістових модулів та тем	Кількість практичних годин	Кількість годин для самостійної роботи	Кількість лекційних занять	Усього
Модуль 1 Часові форми				
1. Present time	2			
2. Past time	2			
3. Present perfect				
4. Future time	2			
Модуль 2 Модальні дієслова та герундій.				
5. Infinitive				
6. Ing –form	2			
7. Modal verbs 1, 2				
Модуль 3 Артиклі, частини мови				
8. Articles	2			
9. Nouns	2			
10. Adjectives, adverbs, comparison	2			
11. Determiners				
Залік	2			
Модуль 4				
12. Passive voice	2			
13. Conditionals	2			
14. Unreal past – would rather- had better	2			

15. Reported speech	2			
16. Question forms	2			
17. Revision	2			

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л	п	с.р. с		Л	п	с.р. .с
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль № 1.								
Змістовий модуль 1. Tenses								
Тема 1. Використання теперішніх часів СРС. Теперішній тривалий час: дієслова руху та стану, виключення вживання Медичні працівники: члени команди охорони здоров'я.	8	2	-	6	6	-	-	6
Тема 2. Минулі часи СРС. Використання структур used to & would	10	2	-	8	4	-	-	4
Разом за змістовий модуль 1:	18	4	-	14	10	-	-	10
Змістовий модуль 2.								
Тема 3. Перфектні часи СРС. Винятки вживання та різниця між минулим часом	6	-	2	4	6	-	-	6
Тема 4. Майбутні часи	2	2	-	-	2	-	-	2

Тема 5. інфінітив	2	-	2	-	6	-	2	4
Тема 6. герундій СРС. Випадки вживання герундія як дієприкметника чи дієприслівника	8	2	-	6	8	-	-	8
Тема 7. Модальні дієслова	2	-	2	-	4	-	2	2
Тема 8. Модальні дієслова та їх еквіваленти СРС. Вживання модальних дієслів в минулому часі	7	-	2	5	6	-	-	6
Тема 9. артиклі СРС. Винятки вживання артиклів	4	2	-	2	6	2	-	4
Тема 10. іменники	2	-	2	-	4	-	2	2
Тема 11.прикментики СРС. Ступені порівняння, словотвір	9	-	2	7	8	-	-	8
Тема 12. Determiners	2	-	2	-	4	-	-	4
Тема 13. Пасивний стан СРС. Порівняльна характеристика між активним та пасивним станом	9	-	2	7	8	-	-	8
Тема 14. Умовні речення СРС. Умовні речення першого та другого типу	10	2	-	8	10	2	-	8
Разом за змістовий модуль 2:	63	8	16	39	72	4	6	62
Змістовий модуль 3.								
Тема 15. Умовні речення. Нереальні умови, структури «краще б»	9	2	-	7	8	-	-	8

СРС. Змішані типи умовних речень								
Разом за змістовим модулем 3.	9	2	-	7	8	-	-	8
Усього годин за модуль № 1	90	14	16	60	90	4	6	80
Разом за дисципліну	90	14	16	60	90	4	6	80

Аудиторне навантаження становить 33,33 %, СРС – 66,67 %.

Аудиторне навантаження становить 11,11%, СРС – 88,89% (заочна форма)

5. Теми лекцій

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Вживання теперішніх часів	2	-
2.	Прикметники	2	-
3.	Артиклі	2	-
4.	Прислівники	2	-
5.	Умовні речення	2	2
6.	Пасивний стан	2	2
7.	Використання (не)реальних умов в повсякденному житті	2	-
	Всього:	14	4

6. Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Використання теперішніх часів	2	-

	Теперішній тривалий час: дієслова руху та ста		
2.	Умовні речення. Нереальні умови, структури «краще б» Змішані типи умовних речень	2	2
3.	. Умовні речення. Умовні речення першого та другого типу	2	2
4.	Пасивний стан. Порівняльна характеристика між активним та пасивним станом	2	-
5.	Determiners	2	2
6.	Ступені порівняння, словотвір	2	-
7.	іменники	2	-
8.	Вживання модальних дієслів в минулому часі. Артиклі	2	-
	Всього:	16	6

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

8. Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
	Теоретична підготовка до практичних занять модулю 1	15	10
Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять			
1.	Теперішній тривалий час: дієслова руху та стану, виключення вживання . Медичні працівники: члени команди охорони здоров'я.	2	3
2.	Минулі часи. Використання структур used to & would	2	3
3.	Перфектні часи. Винятки вживання та різниця між минулим часом	5	4

4.	Герундій. Випадки вживання герундія як дієприкметника чи дієприслівника	4	4
5.	Вживання модальних дієслів в минулому часі	4	8
6.	Винятки вживання артиклів	4	6
7.	Герундій. Випадки вживання герундія як дієприкметника чи дієприслівника	2	6
8.	Модальні дієслова та їх еквіваленти. Вживання модальних дієслів в минулому часі	6	8
9.	Ступені порівняння, словотвір	6	10
10.	Порівняльна характеристика між активним та пасивним станом	6	10
11.	Умовні речення першого та другого типу.	4	8
Всього:		60	80

9. Індивідуальні завдання

1. Create a multimedia presentation (slides, audio, or video) illustrating the use of adjective phrases in real-life contexts. Provide examples from literature, news articles, or personal experiences and explain the impact of these phrases on the overall meaning.
2. Develop a virtual tour of a fictional location using prepositional phrases to describe different areas and landmarks. Include captions or annotations to explain the choice of prepositions and their role in conveying spatial relationships.
3. Build a series of dialogues or short scenes in which characters use verbs with different prepositions to convey distinct meanings. Present the scenes in a script format and include annotations explaining the nuances created by each verb-preposition combination.
4. Research and analyze how professional writers use relative clauses introduced by determiners in magazine articles, blogs, or essays. Compile a portfolio highlighting examples and provide insights into how determiners enhance the precision and meaning in writing.
5. Create a comparative analysis of texts featuring relative clauses introduced by quantities and superlatives. Explore how these structures

contribute to emphasis and clarity, and present findings in a report or presentation.

6. Develop a short story or narrative incorporating relative clauses followed by infinitive clauses. Reflect on how this combination influences the storytelling style and enhances the depth of character development.
7. Design a poster or infographic explaining the proper use of "whom" and "which" in relative clauses. Include examples, guidelines, and situations in which each is appropriately employed.
8. Create a collaborative map project where each student contributes descriptions of different locations using prepositions of place and movement. Present the map with integrated multimedia elements explaining the chosen prepositions.
9. Develop a timeline of a historical event or a personal journey, emphasizing the use of prepositions of time. Annotate the timeline with explanations of how these prepositions contribute to the chronological structure.
10. Compile a set of short video tutorials or role-play scenarios demonstrating the correct usage of specific verb-preposition combinations. Include explanations highlighting the context and meanings associated with each combination.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичній меті заняття, самостійне здобуття знань з тем, які не входять до плану аудиторних занять.

Форма і методи навчання

Форма навчання: денна, заочна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Словесні: Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації

навчання.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Наочні: демонстрування ілюстрацій, методи візуалізації навчання (таблиці, роздатковий матеріал).

Практичні методи: вправи, тести, аудіювання, анотування, реферування, переклад.

Видами навчання згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття; б) самостійна робота здобувачів, консультації та індивідуальна робота здобувачів.

Практичні заняття передбачають:

1) вивчення основ фахової термінології на базі опрацювання оригінальних текстів за фахом;

2) оволодіння навичками читання, розуміння та двостороннього перекладу тексту;

3) розвиток комунікативних умінь в межах тематики програми.

На практичних заняттях здобувачи:

- нотують лексико-граматичний матеріал, що пояснюється викладачем;
- виконують письмові вправи;
- роблять усні повідомлення з опрацьованої тематики;
- здійснюють двосторонній переклад;
- беруть участь у дискусіях;
- ведуть діалоги.

Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей кожної теми. Рівень підготовки здобувачів визначається за допомогою методів усного контролю (монологічне мовлення, відповіді на питання, читання тексту, бесіда) та методів письмового контролю (письмовий переклад текстів, наукових статей).

Знання здобувача з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно «Положень про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова».

Проміжний контроль засвоєння дисципліни – залік. Проміжний контроль зараховують, якщо здобувач засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, проміжного та підсумкового контролю

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та логічно будувати висновки.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу, який розкриває основний зміст навчального матеріалу, допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, допускає неточності при використанні наукових термінів, дає неповні визначення понять

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу, який орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання; здобувачу, який фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення; здобувачу, який відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу, який не розкриває зміст навчального матеріалу; здобувачу, який погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань; здобувачу, який фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.

10.Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей кожної теми. Рівень підготовки здобувачів визначається за допомогою методів усного контролю (монологічне мовлення, відповіді на питання, читання тексту, бесіда) та методів письмового контролю (письмовий переклад текстів, наукових статей).

Знання здобувача з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно «Положень про організацію освітнього

процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова».

Проміжний контроль засвоєння дисципліни – залік. Проміжний контроль зараховують, якщо здобувач засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного, проміжного та підсумкового контролю

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та логічно будувати висновки.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу, який розкриває основний зміст навчального матеріалу, допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, допускає неточності при використанні наукових термінів, дає неповні визначення понять

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу, який орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання; здобувачу, який фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення; здобувачу, який відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу, який не розкриває зміст навчального матеріалу; здобувачу, який погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань; здобувачу, який фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.

Оцінювання виконання письмового перекладу під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу, який виконав переклад не менше 90% тексту, правильно зрозумів зміст вихідного тексту і коректно

його виклав українською мовою, дотримався відповідного стилю, не допустив лексичних та граматичних помилок.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачу, який виконав переклад не менше 90% тексту, правильно зрозумів зміст вихідного тексту та допустив граматичні помилки, які не призводять до спотворення змісту оригіналу; лексичні помилки, які пов'язані з неточним використанням основного або контекстуального значення слова; помилки, які не спотворюють загального змісту оригіналу, але знижують якість тексту перекладу за рахунок відхилення від стилістичних норм, використання маловживаних в даному типі текстів лексичних одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями тощо.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачу, який виконав переклад не менше 75% тексту, зрозумів основний зміст вихідного тексту та допустив граматичні помилки, які не призводять до спотворення змісту оригіналу; лексичні помилки, які пов'язані з неправильним використанням основного або контекстуального значення слова; помилки, які не спотворюють загального змісту оригіналу, але знижують якість тексту перекладу за рахунок відхилення від стилістичних норм, використання маловживаних в даному типі текстів лексичних одиниць, зловживання іншомовними запозиченнями тощо.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачу, який виконав переклад менше 70% тексту або виконав переклад не менше 75% тексту, але допустив помилки, що призводять до грубого спотворення змісту оригіналу, дезінформують рецептора або призводять до неточної передачі змісту оригіналу, в результаті чого в перекладі описується та сама ситуація, що і в оригіналі, але її окремі деталі передано не точно.

Оцінювання самостійної роботи здобувача

Самостійна робота здобувача оцінюється під час проведення практичних занять шляхом перевірки та оцінювання лексичних та практичних вправ для самостійного виконання, перекладу текстів та виконання завдань. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою.

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачу, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, використав матеріали кількох сучасних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми, але при цьому не виходив за межі підручника чи одного інформаційного джерела.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на студентському науковому гуртку, конференції, участі у конкурсі студентських наукових робіт, олімпіади з дисципліни (критерії нарахування балів згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова).

1. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – залік. Контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку після вивчення дисципліни.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачи.

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів становить 122 бали.**

Результати складання здобувачом заліку фіксуються у відомості успішності із зазначеною кількістю балів та відміткою «зараховано» або «незараховано». Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
180-200	A	Зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення дисципліни

1. Робоча навчальна програми, силабус, навчальні плани.
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів при підготовці до практичних занять.
4. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів.
5. Методичні рекомендації для викладачів.

Перелік питань для підсумкового контроль з дисципліни

«Практична граматики англійської мови»

1. Explain the structure of negative questions and provide examples.
2. Give an example of a negative question using the present perfect tense.
3. How do you form a negative question in the past continuous tense?
4. Differentiate between subject and object questions with examples.
5. Create a wh-question using the word "when" in the past perfect tense.

6. Provide an example of a subject question in the present simple tense.
7. What is the purpose of using indirect questions? Provide an example.
8. Form an indirect question from the sentence: "Can you pass me the salt?"
9. Form an indirect question from the sentence: "Where is the nearest restaurant?"
10. Explain the function of tag questions and provide an example in the present continuous tense.
11. How do defining relative clauses help in specifying nouns? Provide an example.
12. Create a sentence using a defining relative clause with the word "whose."
13. Explain the difference between a defining relative clause and a non-defining relative clause.
14. Provide a sentence with a non-defining relative clause and explain its purpose.
15. Differentiate between a defining and a non-defining relative clause with examples.
16. How is punctuation used differently in defining and non-defining relative clauses?
17. Give examples of words other than relative pronouns that can start a relative clause.
18. Explain how the choice of the introductory word affects the meaning of a relative clause.
19. Create a sentence using an introductory word for a relative clause.
20. How do prepositions work within relative clauses? Provide an example.
21. Create a sentence using a preposition in a relative clause to show location.
22. Explain the importance of prepositions in specifying relationships in relative clauses.
23. What are reduced relative clauses, and how are they formed using participles?
24. Provide an example of a reduced relative clause using the present participle.
25. Explain the differences between a full relative clause and a reduced relative clause.
26. How is the word "it" used for focusing sentences? Provide an example.
27. Create a sentence where "it" is used for emphasis on time.
28. Explain the significance of "it" in focusing sentences.
29. Describe how "what" is used for focusing sentences.
30. Create a sentence using "what" for emphasis on actions.
31. Explain the role of "what" in emphasizing information in a sentence.
32. Provide examples of nouns paired with prepositions and explain their relationships.
33. Create a sentence using a noun and preposition to express possession.

34. How do nouns and prepositions work together to convey specific meanings?
35. Explain the role of adjectives and prepositions in conveying relationships.
36. Create a sentence using an adjective and preposition to express cause and effect.
37. How do adjectives and prepositions contribute to the overall meaning of a sentence?
38. Provide examples of verbs paired with different prepositions and explain their meanings.
39. Create a sentence using a verb and preposition to indicate location.
40. How do verbs and prepositions combine to convey various nuances in meaning

Методи навчання у процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студенто-центричного навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

16. Рекомендована література

Базова (основна)

1. Azar, Betty Schramper, 2002. Understanding and Using English Grammar Third Edition. New York: Pearson Education, Longman.
2. Dooley, J., Evans, V. Grammarway
3. Express Publishing, UK, 2022.
4. Express Publishing, UK, 2023.
5. Grammar and vocabulary practice 2nd edition. H.Q.Mitchell –Marileni Malkogianni

Допоміжна

1. Alexander, L. G. Longman Advanced Grammar. Longman group, UK, 2000.
2. Eastwood, J. Oxford Practice Grammar. Oxford University Press, 2013. 439p.
3. Murphy, R. English Grammar in Use. Intermediate. Cambridge University Press, 2022. 380 p.
4. Thompson, A. J. & Martinet, A. V. A Practical English grammar. Oxford: OUP, 1980. 181 p., 199 p.
5. Hewings M. Advanced Grammar in Use. 2nd ed. Cambridge: CUP, 2005. 294p.
6. Thompson, A. J. & Martinet, A. V. A Practical English Grammar: Exercises 1. Oxford: OUP, 2018. 181 p.

7. Thompson, A. J. & Martinet, A. V. A Practical English Grammar: Exercises. Oxford: OUP, 2018. 199 p.
8. Lopatiuk N. I., Lukashchuk M. V. Teaching grammar at a university level. Сучасні наукові дослідження представників філологічних наук та їхній вплив на розвиток мови та літератури: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 9–10 квітня 2021 р. Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2021. С. 76-78.
9. Лукашук М. Використання корпусів у навчанні англійської мови. Корпусна лінгвістика в науці та освіті: зб. матеріалів IV Міжнародної науково-прикладної інтернет-конференції, присвяченої 190-річчю Українського державного університету імені Михайла Драгоманова 28 березня 2024 року. Київ: Укр. держ. ун-т ім. М. Драгоманова, 2024. С. 19.
10. Лукашук М. Навчання англійської мови в ЗВО в умовах дистанційного навчання. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XV: Наукові пошуки в контексті викликів і конфліктів: зб. матеріалів XV-ї Міжнар. наук.-практ. конф. / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон: Посвіт, 2023. С. 110-112.13.3.

Інформаційні ресурси

1. Ansell Mary English Grammar: Explanations and Exercises. 2000. (Second edition). URL: <http://www.wordpower.ws/grammar/gramdex.html>
2. <http://englishtips.org>
3. <http://www.english-4u.de>
4. English exercises <https://www.pinterest.com/pin/543739354982176160/>
5. Practical English conversations <http://www.agendaweb.org/listening/practical-english-conversations.html> 11